Literatura catalana

Màrius Torres (lectures anteriors)

Exercicis · 9 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2013 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. En relació amb la poesia de Màrius Torres, Enric Martín ha comentat: «Malgrat que el confinament, el dolor de cada dia, el drama personal i col·lectiu, la mort anunciada i la desfeta nacional autoritzaven el discurs enèrgic, Torres fuig de l'estridència romàntica: la lliçó de contenció formal apresa dels successius plantejaments simbolistes, noucentistes i postsimbolistes el decanta envers la serenitat, l'aire reflexiu, l'intimisme delicat, la subtilitat.» Hi esteu d'acord? Intenteu explicar per què és així, a partir de la concepció de la poesia de Torres que es desprèn dels seus poemes. Ateniu-vos, sobretot, a l'ús de determinats procediments retòrics i d'imatges.
[3 punts]

2. PAU 2013 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció B)

2. Exposeu la concepció de l'amor present en el poema «Cançó a Mahalta», de Màrius Torres, a partir de l'al·legoria dels dos rius. Assenyaleu quin tòpic literari utilitza el poeta i indiqueu-ne algun antecedent medieval. Expliqueu a què fa referència la «terra de xiprers i de palmes» que separa les dues vides.
[2 punts]

Cançó a Mahalta

Corren les nostres ànimes com dos rius paral·lels.
Fem el mateix camí sota els mateixos cels.

No podem acostar les nostres vides calmes:
ens separa una terra de xiprers i palmes.

En els meandres, grocs de lliris, verds de pau,
sento, com si em seguís, el teu batec suau

i escolto la teva aigua, tremolosa i amiga,
de la font a la mar —la nostra pàtria antiga.

1937

3. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

2. La poesia de Màrius Torres se centra en quatre grans temes: la bellesa del món, la mort, la nit i Déu. Expliqueu quins correlats objectius del món natural o de la música i de l'art sol utilitzar a l'hora de concretar aquestes temàtiques i quina significació solen tenir en els poemes.
[2 punts]

4. PAU 2012 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el poema següent de Màrius Torres. Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) Situeu-lo en el context històric i cultural.

b) Indiqueu les figures retòriques essencials del poema i comenteu-ne la significació.

c) Expliqueu el tema principal del poema i relacioneu-lo amb alguna altra composició d'aquest poeta.

[5 punts: 3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

La ciutat llunyana

«Aux captifs, aux vaincus, à bien d'autres encore…»
BAUDELAIRE

Ara que el braç potent de les fúries aterra
la ciutat d'ideals que volíem bastir,
entre runes de somnis colgats, més prop de terra,
Pàtria, guarda'ns: —la terra no sabrà mai mentir.

Entre tants crits estranys, que la teva veu pura
ens parli. Ja no ens queda quasi cap més consol
que creure i esperar la nova arquitectura
amb què braços més lliures puguin senyar el teu sòl.

Qui pogués oblidar la ciutat que s'enfonsa!
Més llunyana, més bella, una altra n'hi ha, potser,
que ens envia, per sobre d'aquest temps presoner,

batecs d'aire i de fe; la d'una veu de bronze
que de torres altíssimes s'allarga pels camins,
i eleva el cor, i escalfa els peus dels pelegrins.

1939

5. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

2. Comenteu els aspectes més rellevants del tractament de la música en la poesia de Màrius Torres. Feu-ho mitjançant les referències pertinents a dos poemes, lliurement escollits, dels que tenen la música com a motiu d'inspiració.
[2 punts]

6. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

OPCIÓ A

1. En l'obra de Màrius Torres hi ha una estreta relació entre el contingut i la forma. A partir de la lectura de l'antologia del poeta, exposeu la temàtica que hi tracta i els recursos retòrics que utilitza en l'elaboració del discurs. Podeu fer referència a alguns poemes concrets per tal d'exemplificar les vostres afirmacions.
[3 punts]

7. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Després d'haver llegit i estudiat l'obra poètica de Màrius Torres, comenteu el fragment següent, extret d'un article del poeta intitulat «Veritats sobre els jocs florals», publicat el 1936 al periòdic *L'Ideal*. Relacioneu-lo amb la manera que té de concebre la poesia, amb els temes que explora el poeta i amb l'actitud que adopta respecte de la poesia i la vida.
[3 punts]

Hi ha molta gent que creu encara que un poeta és un senyor que col·lecciona flors i violes i englantines i que, quan en sap molt, el proclamen Mestre en Gai Saber. Temps enrere, això devia ser gairebé cert. Però avui és rodonament fals. La poesia moderna, millor es diria la poesia autèntica, no té res a fer en un escenari.

8. PAU 2011 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

2. En el poema intitulat «El combat dels poetes», Màrius Torres mostra una «poètica» amb una al·legoria bastant expressiva. Aquest procediment és habitual en la seva manera d'escriure. Quina és aquesta al·legoria per a referir-se als poetes? Desglosseu-la i comenteu-la. Assenyaleu també dues al·legories que empri en el conjunt la seva obra poètica.
[2 punts]

9. PAU 2011 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el poema següent, de Màrius Torres. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) el tema;

b) la importància del moment històric en què és escrit;

c) la forma estròfica i la funció que té.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

PELEGRINS

No ens aturem als temples on altres pelegrins
arriben al llindar de la teva presència.
No volem la teva ombra; volem la teva essència,
Pare de l'infinit que tots portem a dins.

Ell s'emporti aquests cors que no fan resistència
a buscar-te, invisible com l'aire dels camins.
Perquè sabem qui som, o Terme dels destins,
et sentim sobretot en la nostra impotència.

Sabem que en aquest món no arribarem a Tu.
Però l'ardent impuls de la fe que se'ns enduu
més enllà dels altars, dels claustres i les aules,

murmura en la nuesa del nostre temple intern
un himne que és un eco del teu silenci etern
—o Tu que ets més enllà de les nostres paraules!

1939